

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-9941

Chișinău

19 septembrie 2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Ref.: adresa nr. 08/3043 din 04 august 2023

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.09.19 09:45:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Titlul actului examinat:	proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă).
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Direcția politici ocupaționale și de reglementare a migrației forței de muncă Ecaterina Boboc 022- 804-425, ecaterina.boboc@social.gov.md
Evaluarea documentului de Analiză a Impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	20 mai 2023
Concluzia: Analiza de Impact parțial corespundea cu Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Ulterior în baza opiniei SEIR actul de AIR a fost îmbunătățit. Decizia GL a fost de a susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	15 august 2023
Concluzia: Proiectul este conform în mare parte cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite de Legea nr. 235/2006. Decizia a fost de a se susține proiectul cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și a membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 31
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
15 august 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Cristina Țișcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	- Camera de Comerț și Industrie
Victor Baci	- consultant de politici, Asociația Patronală Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- consultant principal al Direcției politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- șef Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța (mail)	- consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Albina Mereuță, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Munteanu, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Veronica Bulba, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ecaterina Boboc, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Stela Drucioc, Ministerul Mediului, Maria Leahu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Nicolae Malancea, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Marina Ilușca, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Ermurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (*activarea pieței forței de muncă*)

Autor: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Au luat cuvântul:

dna Ecaterina Boboc

A menționat că proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (*activarea pieței forței de muncă*), are drept scop modificarea Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, a Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legii nr.133/008 cu privire la ajutorul social, cât și operarea unor modificări în conținutul altor acte normative ce derivă din prevederile legilor sus menționate.

Obiectivele principale ale intervenției sunt: activarea și aducerea pe piața forței de muncă a categoriei de populație inactivă; reducerea dependenței de ajutoarele sociale a celor apți de muncă; rebalansarea portofoliului de beneficiari al ANOFM pentru a acorda servicii de angajare de o mai bună calitate și a spori șansele de angajare a șomerilor; simplificarea procedurilor de lucru pentru a eficientiza colaborarea ANOFM cu agențiile private de angajare

Principalele prevederi:

La **Legea nr.133/2008 cu privire la ajutorul social**, se propune modificarea art. 12, alin. (11) prin extinderea perioadei de depunere repetată a cererii de acordare a ajutorului social de la 3 la 6 luni, în vederea responsabilizării beneficiarilor de ajutor social, precum și asigurării realizării obiectului și scopului Legii cu privire la ajutorul social.

Se propune instituirea echipelor mobile, formate din specialiști ai ANOFM, pentru deplasarea în teritoriu și conlucrarea în comun cu APL, în vederea activării populației absente pe piața forței de muncă, dar apte de muncă.

De asemenea se propune instituirea „**procedurii de intermediere a muncii pentru agențiile private care angajează persoane pe piața forței de muncă locală**”, în scopul creșterii calității serviciilor prestate de către agențiile private.

A comunicat că a fost examinată opinia expertului și majoritatea recomandărilor au fost acceptate. **Solicită susținerea proiectului.**

dl Oleg Chelaru

A menționat că în opinie au fost expuse un șir de obiecții și recomandări în partea ce ține de modificările propuse la **Legea nr.105/2018** se recomandă următoarele:

- În p.9 din proiect se propun modificări la articolul 27 care se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) *Procedura de intermediere a muncii pentru agențiile private se stabilește de către Guvern.*” Considerăm că normele primare (materiale și procedurale) de reglementare a procedurii de intermediere a muncii pentru agențiile private trebuie să fie stabilite în lege, fiind și o cerință a articolului 14 a Legii nr.235/2006. Legea nr.105/2018 mai conține o astfel de prevedere cum ar fi art.10 care prevede la lit. l) că *monitorizează activitatea agențiilor private în conformitate cu procedura stabilită de Guvern.* Iar astfel de procedură nu au fost elaborată și persistă o neclaritate în ceea ce presupune monitorizarea agențiilor private și posibila dublare cu controlul efectuat de Inspectoratul de Stat al Muncii.
- În p.15 se propune abrogarea alineatului (4¹) de la articolul 35, însă articolul dat nu are un atare alineat. Probabil că se propune alineatul (4) de abrogat. Se recomandă de revizuit această modificare.

- În p.27 se propune de modificat articolul 58, alineatul (2), litera f) și anume după textul: „al contractelor asimilate,” de completat cu textul „*agreate prin aplicarea semnăturii și stampilei*.”. Prin Legea nr. 160 din 07.07.2016 au fost modificate și completate mai multe acte legislative în scopul eliminării ștampilei. Prin urmare, articolul 3 din Legea nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi a fost completat cu punctul 5, conform căruia întreprinderile și întreprinzătorii nu mai sunt obligați să dețină și să aplice ștampila proprie pe înscrisuri de orice natură.
- La redacția noului alineat (6¹) a art. 63³ care prevede că *Inspectoratul de Stat al Muncii va informa organul de licențiere și Agenția Națională în decurs de 5 zile, din data întocmirii raportului controlului realizat, despre încălcările depistate în urma desfășurării acțiunilor de control al activității agențiilor private*, se atenționează autorii că potrivit Legii nr.131/2012 procedura de control se încheie prin întocmirea de către inspectori a unui *proces-verbal de control*.

Concluzii: *proiectul dat poate fi susținut cu condiția luării în considerație a recomandărilor expuse în prezenta opinie.*

S-a decis: *proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (13 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).*

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 119 din 07.07.2023
La nr. _____ din _____

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat *proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) (număr unic 527/MMPS/2023), autor – Ministerul Muncii și Protecției Sociale, remis spre avizare*, și, în limitele competențelor, comunică că îl susține în principiu.

Totodată, la definitivarea proiectului de lege, vă recomandăm să fie luate în considerare următoarele propuneri:

1. În calitate de autoritate competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității, în **Art. I pct. 3, modificarea propusă la art.10 alin.(6) din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj** de perfecționat sub aspect redacțional și de expus în următoarea redacție:

„alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru realizarea atribuțiilor sale Agenția Națională asigură consumul, prin intermediul platformei de interoperabilitate, datelor necesare din sistemele informaționale ale altor autorități/instituții publice și, respectiv, disponibilitatea datelor din sistemele informaționale pe care le deține și furnizarea acestora în platforma de interoperabilitate, în conformitate cu prevederile legislației în domeniul schimbului de date și interoperabilității și în corespundere cu legislația privind protecția datelor cu carter personal.”.

2. În **Art. I** de reconsiderat **pct. 5 (completarea art.20 alin.(4) cu lit.c¹)** și, corespunzător, **pct.7 (completarea art.21 alin.(1) cu lit.g¹)** în scopul identificării și stabilirii și a altor modalități/posibilități/opțiuni, în afară de prezentarea în scris în cadrul vizitei fizice la subdiviziunea teritorială a ANOFM, de transmitere de către șomer beneficiar de indemnizație de șomaj a raportului cu privire la activitățile realizate, eventual, prin poșta electronică, la adresa de e-mail a subdiviziunii teritoriale respective a ANOFM. În susținerea acestei propuneri considerăm oportun să facem trimitere la art.33 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018, care prevede că, comunicarea cu participanții în cadrul procedurii administrative se poate face inclusiv prin poșta electronică, care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

3. În Art. I pct. 26, considerăm inoportună **modificarea la art.58 alin.(3) lit.d) din Legea nr.105/2018**, prin care se propune ca în lista documentelor ce se anexează la cererea pentru eliberarea licenței pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate cazierul judiciar al administratorului, fondatorului, asociaților, angajaților și al persoanei juridice să fie înlocuit cu declarația pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale a administratorului, fondatorului, asociaților, angajaților și a persoanei juridice. În argumentarea acestei poziții, menționăm că, în opinia noastră, în special în cazul acestui gen de activitate licențiat, interesele cetățenilor care beneficiază de serviciile de intermediere a muncii și de angajare în străinătate, dar și a societății, în general, ar trebui să prevaleze asupra intereselor agențiilor private care prestează asemenea servicii. Astfel, considerăm că păstrarea cazierului judiciar ca și document obligatoriu pentru obținerea licenței pentru genul de activitate respectiv va permite și în continuare stabilirea fără echivoc de către Agenția Servicii Publice, ca și autoritate de licențiere, respectării de către solicitanți a condiției de licențiere stabilită la art.58 alin.(2) lit.b) din aceeași Lege nr.105/2018, conform căreia, administratorul, fondatorul, asociații și angajații agenției private și persoana juridică nu au antecedente penale și nu au fost anterior condamnați pentru trafic de ființe umane, muncă forțată, organizarea migrației ilegale, proxenetism, spălare de bani și/sau crime conexe cu aceste infracțiuni.

Totodată, considerăm oportun să vă informăm că, recent, serviciul de obținere a cazierului judiciar a fost automatizat complet - <https://servicii.gov.md/ro/service/006000022>, oferind posibilitatea persoanelor fizice și juridice să solicite caziere online, inclusiv să obțină atât în format digital (cu recepționarea în Portalul guvernamental al cetățeanului și, respectiv, în Portalul guvernamental al antreprenorului – MCabinet), cât și pe suport fizic, care pot fi livrate la oficiile comisariatelor de poliție sau la domiciliu prin intermediul serviciului guvernamental de livrare (MDelivery). Astfel, cu relevanță la proiectul de lege în cauză, menționăm că posibilitatea de a beneficia de serviciul de cazier judiciar on-line va contribui inclusiv la reducerea cheltuielilor solicitanților aferente obținerii licențelor respective.

Directoare

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2023.07.10 11:54:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: *Eduard Fricatel*,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 135 din 02.08.2023
La nr. 08/2991 din 02.08.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat *proiectul definitivat de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) (număr unic 527/MMPS/2023)*, autor – Ministerul Muncii și Protecției Sociale, remis spre avizare repetată, și, în limitele competențelor, comunică că îl avizează favorabil.

Totodată, la întocmirea versiunii finale a proiectului de lege, recomandăm să fie luate în considerare următoarele propuneri de perfecționare a textului sub aspect redacțional:

1. În Art.I pct.3 (modificarea propusă la art.10 alin.(6) din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj), după textul „alineatul (6) va avea următorul cuprins:„ ” de completat cu cifra „(6)” și de expus alineatul redacția nouă alineatului respectiv ca un alineat distinct.

2. În Art. I pct. 5 (completarea art.20 alin.(4) cu lit.c¹), „textul sau prin e-mail,” propunem de exclus, iar după cuvântul „teritorială,” de completat cu textul „sau electronic, prin poștă electronică, la adresa de e-mail a subdiviziunii teritoriale respective, anterior vizitei la aceasta,”.

Director adjunct

Digitally signed by Prisacar Andrei
Date: 2023.08.02 21:39:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei PRISACAR

Ex.: Eduard Fricățel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md
tel.: 0794 38 138

COMPANIA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI ÎN MEDICINĂ

MD-2012, mun.Chîșinău, str.Vlaicu Pârcălab, 46; tel. 022 780 240, www.cnam.md; e-mail: secretariat@cnam.gov.md

14.07.2023 Nr. 01-02/2443

**Ministerului Muncii
și Protecției Sociale**

copie: **Cancelariei de Stat**

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă), înregistrat cu număr unic 527/MMPS/2023, remis spre avizare, Compania Națională de Asigurări în Medicină în limita competențelor sale funcționale, comunicăm lipsa de obiecții.

Într-o altă ordine de idei, în vederea respectării prevederilor *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, la art. II din proiect modificările propuse la Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, se vor expune după cum urmează: „La articolul 4 alineatul (4) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38–39, art. 280), cu modificările ulterioare, litera k) va avea următorul cuprins: „șomerii, beneficiari de indemnizație de șomaj, înregistrați la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, pe perioada plății indemnizației de șomaj””. Sub acest aspect se vor revizui și alte articole similare din proiect.

Digitally signed by Dodon Ion
Date: 2023.07.14 17:04:00 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Director general

Ion DODON

Ex. Hirbu Veronica,
0(22) 780297
email:veronica.hirbu@cnam.gov.md

COMPANIA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI ÎN MEDICINĂ

MD-2012, mun.Chișinău, str.Vlaicu Pârcălab, 46; tel. 022 780 240, www.cnam.md; e-mail: secretariat@cnam.gov.md

04.08.2023 Nr. 01-02/2615

**Ministerului Muncii
și Protecției Sociale**

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă), înregistrat cu număr unic 527/MMPS/2023, remis repetat spre avizare, Compania Națională de Asigurări în Medicină în limita competențelor sale funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri

Totodată, având în vedere că, obiecția privind expunerea modificărilor la Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală a fost luată în considerare, considerăm oportun includerea acestui aspect în sinteza proiectului.

Director general

Ion DODON

Digitally signed by Dodon Ion
Date: 2023.08.04 16:53:46 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Hirbu Veronica,
0(22) 780297
email: veronica.hirbu@cnam.gov.md

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE A REPUBLICII MOLDOVA
NATIONAL OFFICE OF SOCIAL INSURANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНАЯ КАСА СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Gheorghe Tudor, 3, MD-2028, mun. Chișinău, tel. +373 22 257 825; e-mail: secretariat@cnas.gov.md; web: <https://cnas.gov.md>

17.07.2023 nr. 8813

La indicația Cancelariei de Stat

nr. 18-69-6985 din 03.07.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

e-mail: secretariat@social.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

e-mail: cancelaria@gov.md

Casa Națională de Asigurări Sociale a examinat *proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) (număr unic 527/MMPS/2023)* și în limita competențelor funcționale comunică următoarele propuneri.

1. La Art.I, punctul 20 din proiectul legii se propune de completat cu două aliniate noi cu următorul cuprins:

1) „alineatul (4) va avea următorul cuprins:

(4) Cuantumul indemnizației de șomaj pentru persoanele care, în ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării, nu au realizat venit asigurat din motiv de concediu de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, se stabilește în baza venitului asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare începerii concediului de maternitate/concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

În cazul în care persoana pe parcursul celor 24 de luni premergătoare datei înregistrării a realizat venit asigurat, cuantumul indemnizației de șomaj se stabilește în baza venitului asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare începerii concediului de maternitate/concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani sau în baza venitului asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării, care va determina un cuantum mai mare al indemnizației de șomaj.”.

Argumentare: Conform prevederilor legale actuale, pentru persoanele înregistrate cu statut de șomer care, în ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării, s-au aflat în concediu pentru îngrijirea copilului și nu au realizat venit asigurat, ajutorul de șomaj se calculează în baza venitului asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare începerii concediului de maternitate.

În cazul persoanelor care, pe parcursul ultimelor 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării cu statut de șomer, o mare parte din această perioadă s-au aflat în concediu pentru îngrijirea copilului și au realizat venit asigurat în unele

luni, ajutorul de șomaj se calculează în baza venitului asigurat realizat în aceste luni, care se împarte la 12. Prin urmare, aceste persoane beneficiază de ajutor de șomaj în cuantum foarte mic.

Pentru a asigura un cuantum al ajutorului de șomaj echitabil pentru persoanele care s-au aflat în concediu pentru îngrijirea copilului și au realizat și venit asigurat, se propune ca baza de calcul a ajutorului de șomaj să se determine reieșind din venitul asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare începerii concediului de maternitate sau din venitul asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării cu statut de șomer, care va determina un cuantum mai mare al ajutorului de șomaj.

2) „alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Agenția Națională asigură transmiterea către Casa Națională de Asigurări Sociale, a informației cu privire la schimbările în statutul șomerului, prin intermediul Platformei de interoperabilitate MConnect.”.

2. Art.III. din proiectul de lege de completat cu două puncte cu următorul cuprins:

„4) Legea nr.39/2006 privind instituirea unor măsuri suplimentare de susținere a activității de întreprinzător desfășurate în localitățile din stînga Nistrului ale raionului Dubăsari (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.51-54, art.215);

5) Legea nr.190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.84-86, art.392).”.

Respectiv, se propune de completat cu actele normative reiterate și Compartimentul 3, lit.b) din Analiza impactului la proiectul de lege, precum și a se completa Compartimentul 6 „Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare” din Nota informativă la proiect cu actele normative ale Guvernului care sunt aprobate în scopul punerii în aplicare a legilor menționate.

3. La Nota informativă, pct.5 „Fundamentarea economico-financiară” se propune de completat cu cheltuieli aferente implementării ajustărilor în sistemul informațional al Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional prenotat.

Digitally signed by Țîbîrnă Elena
Date: 2023.07.17 13:09:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Director general

Elena ȚÎBÎRNĂ

Ex.N.Varban; tel.: 022-257-898; T.Casapu; tel.: 022-257-841;
L.Budeșteanu; tel.:022-257-823; I.Lupașco; tel.: 022-257-847

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE A REPUBLICII MOLDOVA
NATIONAL OFFICE OF SOCIAL INSURANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНАЯ КАССА СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Gheorghe Tudor, 3, MD-2028, mun. Chișinău, tel. +373 22 257 825; e-mail: secretariat@cnas.gov.md; web: <https://cnas.gov.md>

08.08.2023 nr. **9898**
La nr. _____ din _____

Ministerul Muncii și Protecției Sociale
secretariat@social.gov.md

Prin prezenta, Casa Națională de Asigurări Sociale comunică despre examinarea proiectului de lege *privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)* (număr unic 527/MMPS/2023) și în limitele competenței sale funcționale prezintă următoarele obiecții și propuneri.

La **Art. I.** din proiect, punctul 21 alineatul doi se va expune în următoarea redacție:

”alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„Cuantumul indemnizației de șomaj pentru persoanele care s-au aflat în concediul de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani se stabilește în baza venitului asigurat al persoanei realizat înaintea începerii concediului de maternitate/ concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, sau în baza venitului asigurat realizat în ultimele 12 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare date înregistrării cu statut de șomer. Prioritate se va acorda perioadei care va determina un cuantum mai mare al indemnizației de șomaj.”.

Director general

Digitally signed by Țîbîrnă Elena
Date: 2023.08.08 13:52:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Elena ȚÎBÎRNĂ

Ex. N.Varban
022-257-898
O.Reguş
022-257-848

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42 42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau
tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

11.08.2023
08/2991

Nr. 01/1302
02.08.2023

**Ministerul Muncii și
Protecției Sociale**

secretariat@social.gov.md

Agencia Servicii Publice a examinat proiectul de lege *privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)*, **număr unic 527/MMPS/2023** și, în limitele competențelor funcționale, vă comunică despre lipsa propunerilor și a obiecțiilor la proiectul sus-menționat.

Director

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2023.08.11 16:05:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mircea EȘANU

Corina Bogatfi, 022 504 085

19 iulie 2023La Nr.Nr. 04-3/41-1809din

Domnului Alexei BUZU,
Ministrul Muncii și Protecției Sociale
secretariat@social.gov.md

OPINIE

**asupra proiectului de lege privind modificarea unor acte normative
(activarea pieței forței de muncă)
(număr unic 527/MMPS/2023)**

În scopul implementării Programului de dezvoltare strategică al Oficiului Avocatului Poporului pentru anii 2023-2030¹ Avocații Poporului și-au propus concentrarea eforturilor în activitate pe 11 priorități strategice din domeniul drepturilor omului, una dintre care fiind *Persoanele în situații de risc și vulnerabilitate beneficiază de protecție, asistență socială, servicii sociale comunitare*.

Urmare a identificării anunțului privind plasarea spre consultare publică a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)², Avocatul Poporului consideră important de a veni cu unele sugestii din perspectiva drepturilor omului pentru a preveni apariția factorilor de vulnerabilitate ce pot induce la limitarea drepturilor omului.

Conform notei informative proiectul de lege a fost elaborat în contextul reformei ANOFM și al reformei sistemului de asistență socială, care au scos la iveală unele lacune și norme ce facilitează inactivitatea șomerilor pe piața forței de muncă.

Avocatul Poporului a examinat proiectul de lege și înaintează următoarele recomandări:

1. Art. I. privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

La punctul 7 se propune modificarea articolului 21 alineatul (4) astfel încât persoanele scoase din evidență din motivele prevăzute la alin.(1) lit. f), g), l), m) și p) vor avea dreptul să depună repetat cerere pentru înregistrarea statutului de șomer

¹<http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2023/02/Programul-de-Dezvoltare-Strategic%C4%83-a-Oficiului-Avocatului-Poporului-pentru-anul-2023-2030-2.pdf>

²<https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-de-hotarare-pentru-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-modificarea-unor-acte-normative-activarea-pieteii-forței-de-muncă/10736>

doar după expirarea a 6 luni de la data scoaterii lor din evidență, dar nu după 3 luni cum este prevăzut la moment.

Considerăm această modificare neîntemeiată, de altfel nici nota informativă nu conține explicații plauzibile referitor la necesitatea extinderii acestui termen. În deosebi, scopul Legii nr. 105/2018 este prevenirea și reducerea șomajului și a efectelor sociale ale acestuia, reducerea riscului de șomaj și asigurarea unui nivel ridicat al ocupării și adaptării forței de muncă la cerințele pieței munci. Credem că această modificare nu este una progresivă, ci regresivă în contextul prevenirii și reducerii șomajului, iar termenul prea lung ar putea genera riscuri de excludere a unor persoane din posibilitatea de a obține un mijloc de subsistență, care ar putea deveni vulnerabili la scurt timp după excluderea de la evidență.

Recomandăm revizuirea punctului dat sau menținerea termenului actual de 3 luni prevăzut de lege.

Aceeași situație se identifică și la **Art. IV privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social**, care presupune că familia care a pierdut dreptul la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului va avea dreptul de a depune o cerere de acordare repetată a acestui drept doar după o perioadă de 6 luni, nu după 3 luni cum este prevăzut la moment. De asemenea, considerăm că modificarea dată vine să împovăreze situația persoanelor defavorizate. Scopul prezentei legi este asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială. Aceste modificări contravin scopului urmărit, situația șomerilor se va înrăutăți, prin urmare persoanele se vor afla pe o perioadă mai lungă în afara protecției sociale.

Suntem de părerea că modificările propuse sunt în defavoarea persoanelor cu risc sporit de vulnerabilitate, motiv din care propunem excluderea articolului dat din proiectul de lege.

2. Art. I punctul 21 prevede că la articolul 47 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „*Șomerii înregistrați la subdiviziunea teritorială, beneficiari de indemnizație de șomaj, sunt asigurați în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, pe perioada de plată a indemnizației de șomaj.*”

Astfel, șomerii înregistrați la subdiviziunea teritorială, care nu sunt beneficiari de indemnizații de șomaj nu vor mai fi asigurați în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală de către Guvern.

Respectiv, prin Art. II. privind modificarea articolului 4, alineatul (4), litera k) al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență

medicală Guvernul nu va avea calitatea de asigurat pentru șomerii care nu sunt beneficiari de indemnizații de șomaj.

Avocatul Poporului nu susține modificarea propusă, opinând că aceste modificări ar putea afecta dreptul la ocrotirea sănătății garantat de articolul 36 din Constituția Republicii Moldova, în cazul dat a șomerilor care nu sunt beneficiari de indemnizație de șomaj.

Obligațiile pozitive ale statului în raport cu persoanele cu risc de vulnerabilitate sporită sunt stipulate și în articolul 47 din Constituție, în conformitate cu care statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, *îngrijirea medicală*, precum și serviciile sociale necesare.

Dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății derivă și din art. 25 alin. (1) din Declarația Universală a Drepturilor Omului și Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Declarația Universală a Drepturilor Omului³ prevede, în art. 25 alin. (1) că „Orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, are dreptul la asigurare în caz de șomaj, de boală, de invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.”.

Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale⁴ în articolul 2 prevede că „Fiecare stat parte la prezentul Pact se angajează să acționeze, atât prin propriul său efort, cât și prin asistență și cooperare internațională, în special pe plan economic și tehnic, folosind la *maximum resursele sale disponibile*, pentru ca *exercitarea deplină a drepturilor* recunoscute în prezentul Pact să fie *asigurată progresiv prin toate mijloacele adecvate*, inclusiv prin adoptarea de măsuri legislative”.

Potrivit Comentariului general nr. 3 la Pactul ONU privind drepturile economice, sociale și culturale⁵, obligația principală care rezultă din articolul 2 (1) este să se întreprindă pași ”cu scopul de a atinge *progresiv realizarea deplină a drepturilor* recunoscute” în Pact. Conceptul realizării progresive constituie recunoașterea faptului că realizarea deplină a drepturilor economice, sociale și culturale nu vor putea fi asigurate pe deplin într-o perioadă scurtă de timp... Cu toate acestea, faptul că realizarea în timp, sau în alte cuvinte progresiv, este

³https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115540&lang=ro

⁴https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115566&lang=ro

⁵<https://www.refworld.org/pdfid/4538838e10.pdf>

prevăzută de Pact nu trebuie să fie interpretată ca mai puțin importantă. Pe de o parte este o tehnică flexibilă și necesară care reflectă realitatea și dificultățile pe care le confruntă orice țară în asigurarea realizării depline a drepturilor economice, sociale și culturale.

Pe de altă parte, fraza trebuie citită prin prisma unui obiectiv general, și anume "de *raison d'être*" al Pactului. Asta înseamnă că impune statului obligația de a acționa cât mai curând și mai efectiv în realizarea acestui scop. Mai mult decât atât, *orice măsură retrogresivă în acest sens ar cere atenție deosebită și ar necesita justificare exhaustivă* cu referință la totalitatea drepturilor prevăzute de Pact și în contextul folosirii la maxim a resurselor disponibile.

Trebuie să existe progrese constante în realizarea angajamentelor asumate.

În acest context, Carta Socială Europeană (revizuită)⁶ în articolul 13 prevede că în vederea exercitării efective a dreptului la asistență socială și medicală, părțile se angajează „să vegheze ca orice persoană care nu dispune de resurse suficiente și care nu este în măsură să și le procure prin propriile mijloace sau să le primească dintr-o altă sursă, în special prin prestații rezultate dintr-un regim de securitate socială, să poată beneficia de o asistență corespunzătoare și, în caz de boală, de îngrijirile impuse de starea sa; să vegheze ca persoanele care beneficiază de o astfel de asistență să nu sufere, din acest motiv, o reducere a drepturilor lor politice sau sociale”.

Constituția Republicii Moldova în articolul 54 stabilește că „În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției”. Astfel, norma constituțională consacră un principiu potrivit căruia un drept constituțional obținut nu mai poate fi suprimat sau diminuat prin legi organice sau alte acte normative.

De altfel și Curtea Constituțională a menționat că: "Favorizarea progresului social și crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții constituie obiective prioritare ale Republicii Moldova. Promovându-le cu consecvență, Republica Moldova își afirmă astfel respectul pentru drepturile fundamentale ale omului, enunțate în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în alte acte internaționale.”.

⁶https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=116831&lang=ro

Propunerile prin care se propune excluderea unor persoane cu risc de vulnerabilitate sporită (*șomerii înregistrați la subdiviziunea teritorială, care nu sunt beneficiari de indemnizație de șomaj*) din sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală poate fi calificată drept un regres al statului în respectarea drepturilor economice, sociale și culturale.

Avocatul Poporului nu consideră plauzibile argumentele privind „creșterea numărului șomerilor nemotivați de a se angaja în câmpul muncii sau trecerea lor în șomaj de lungă durată, favorizat de oferirea poliței medicale de către Guvern tuturor persoanelor cu statut de șomer.”.

Mai mult ca atât Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj conține condiții care trebuie întrunite pentru înregistrarea persoanelor în calitate de șomer, precum și care pot lipsi persoana de statutul de șomer (art. 20 și 21).

Înțelegem importanța motivării șomerilor de a se angaja activ în câmpul muncii, totuși opinăm că în acest scop se impune focusarea pe atragerea investițiilor, dezvoltarea economică și crearea locurilor de muncă mai atractive, realizarea eficientă a măsurilor de ocupare a forței de muncă, nu însă restrângerea drepturilor șomerilor.

Subsecvent, operarea acestor modificări favorizează limitarea drepturilor omului și trebuie excluse din proiectul de lege.

Cu respect,

Digitally signed by Panico Cevalav
Date: 2023.07.19 09:54:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ceslav PANICO
Avocatul Poporului
(Ombudsman)

Ex: O. Constantinov,
Tel.: 060002660

10 august 2023

La Nr.

Nr. 04-3/44-1984

din

Doamnei **Felicia BECHTOLDT**,
Secretară de stat a Ministerului Muncii și Protecției Sociale

Opinie repetată

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
(activarea pieței forței de muncă)
număr unic 527/MMPS/2023

Proiectul de lege definitivat cuprinde aceleași norme de modificare a Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018, Legii cu privire la ajutorul social nr. 133/2008 și Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585/1998 împotriva cărora Avocatul Poporului a obiectat, argumentele fiind expuse în opinia precedentă.

Majorarea termenului după care poate fi depusă cererea repetată pentru înregistrarea statutului de șomer de la 3 la 6 luni, asigurarea în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală doar pe perioada de plată a indemnizației de șomaj precum și mărirea termenului după care poate fi solicitat repetat ajutorul social de la 3 la 6 luni reprezintă măsuri regresive și aduc atingere drepturilor economice și sociale.

Pledăm în continuare pentru excluderea următoarelor puncte din proiectul de lege:

Art. I

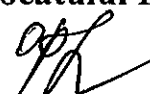
- pct. 7 care prevede modificarea art. 21 alin. (4);
- pct. 22 prin care se modifică art. 47 alin. (2);

Art. II de modificare a art. 12 alin. (1¹);

Art. III de modificare a art. 4 alin. (4) lit. k);

Cu respect,

Oxana Gumennaia,
Adjunctă a Avocatului Poporului

Ex. Liudmila Zarișneac
tel.: 060002681

consiliul pentru egalitate
совет по равенству
equality council

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of. 404,
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova / Republic of Moldova
бул. Штефан чел Маре 180, оф. 404,
MD-2004, Кишинёв, Республика Молдова
+373 22 212 817; info@egalitate.md; www.egalitate.md

Nr. 04/920 din 25.07.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

e-mail: secretariat@social.gov.md

Consiliul pentru egalitate (Consiliul), în temeiul art. 12 alin. (1) lit. (c) al Legii nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității și pct. 21 lit. (b) al Legii nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate, a examinat *proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)* propus spre avizare de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și comunică următoarele.

Consiliul constată că, conform Art. II din proiect, se propune efectuarea unor modificări în conținutul Legii nr. 1585/1998, astfel încât articolul 4, alineatul (4), litera k) să aibă următorul conținut: *“șomerii care primesc indemnizație de șomaj și sunt înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, pe durata în care beneficiază de indemnizația de șomaj”*.

Or, actualmente aceeași prevedere stabilește că Guvernul are calitatea de asigurat pentru șomerii înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, fără a stabili un termen pentru care este recunoscut dreptul la asigurare obligatorie de asistență medicală. Respectiv, Consiliul constată că propunerea autorilor are drept scop și efect limitarea duratei pentru care șomerii înregistrați beneficiază de poliță de asigurare obligatorie de asistență medicală gratuită doar pentru perioada în care aceștia beneficiază de indemnizația de șomaj. În context, în conformitate cu Legea 105/2018, perioada de plată a ajutorului de șomaj este stabilită diferențiat în funcție de stagiul de cotizare și variază între 5 și 9 luni.

Consiliul atrage atenția asupra faptului că modificarea propusă va determina dezavantajarea disproporționată a anumitor categorii de persoane cu statut de șomer în ceea ce privește accesul la servicii medicale. Actualmente, toți șomerii înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă beneficiază de asigurare obligatorie de asistență medicală, fără ca această garanție să fie condiționată de calitatea persoanei de a fi eligibilă pentru indemnizația de șomaj. Respectiv, în eventualitatea operării modificărilor propuse, persoanele care nu beneficiază de indemnizație de șomaj nu vor mai avea statutul de persoană asigurată de către Guvern și vor fi impuse să procure de sine stătător polița de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Având în vedere condiția stabilită la art. 43 alineatul (4), litera b) din Legea 105/2018 pentru acordarea ajutorului de șomaj, potrivit căreia persoanele au dreptul la ajutor de șomaj doar dacă au activat și au realizat un stagiul de cotizare în sistemul public de asigurări sociale de stat de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării, Consiliul reține că prin condiționarea asigurării de asistență medicală de obținerea dreptului la indemnizația de șomaj, vor fi afectate negativ persoanele care nu au realizat un stagiul de cotizare în sistemul public de asigurări sociale de stat de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare. Deoarece aceste persoane nu vor fi eligibile pentru acordarea indemnizației de șomaj, acestea nu vor putea beneficia nici de asigurarea de asistență medicală gratuită.

În această privință, Consiliul își exprimă îngrijorarea vizavi de efectele negative ale modificărilor propuse, suportate în special de anumite grupuri de persoane aflate în imposibilitatea de îndeplinire condiția cu privire la realizarea unui stagiul de cotizare de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice, precum: persoanele tinere care nu au activat în câmpul muncii; persoanele cu copii mici sau care îngrijesc de membri de familie cu dizabilități severe fără a fi angajate în calitate

de asistent personal; precum și alte categorii vulnerabile care întâmpină dificultăți la angajarea în câmpul muncii. În condițiile în care persoana are statut de șomer, este dificil de imaginat în ce mod persoana va identifica resursele necesare pentru a achita costul primei de asigurare a cărei valoare este de 12 636 lei în 2023 sau de 2028 lei în cazul în care aceasta este achitată până la data de 31 martie a anului.

În susținerea celor menționate, Consiliul relevă că potrivit raportului de activitate al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) pentru anul 2022, din numărul total de șomeri înregistrați, 10,3 mii de persoane sau 29,5% erau în căutarea unui loc de muncă pentru prima dată. Printre acestea, 2,565 de persoane sunt tineri cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani. De asemenea, 8,8 mii de șomeri au revenit pe piața muncii după o perioadă de întrerupere și, în consecință, nu se încadrează în condițiile stabilite pentru a beneficia de ajutor de șomaj. Respectiv, aceste persoane nu vor putea beneficia de poliță de asigurare obligatorie de asistență medicală gratuită.

Totodată, deși autorii propun acordarea asigurării de asistență medicală gratuită doar pentru persoanele care beneficiază de ajutor/indemnizație de șomaj, este important de menționat că, la expirarea termenului stabilit pentru acordarea indemnizației și în situația în care aceste persoane nu se încadrează în câmpul muncii, nu vor mai beneficia de asigurare medicală, chiar dacă au contribuit la bugetul asigurărilor sociale de stat. Prin urmare, există o preocupare cu privire la accesul la servicii medicale pentru această categorie de persoane, întrucât acestea nu vor mai beneficia de asistență medicală gratuită după expirarea perioadei de acordare a indemnizației de șomaj.

În această privință, Consiliul atrage atenția asupra faptului că modificarea propusă constituie o măsură regresivă din perspectiva realizării dreptului la sănătate, deoarece va conduce la restrângerea exercițiului dreptului la asigurarea obligatorie de asistență medicală din partea statului pentru unele categorii de persoane care actualmente beneficiază de acest drept. Consiliul atenționează că asemenea măsuri sunt contrare art. 2 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, care prevede obligația statelor de a asigura progresiv, folosind la maximum resursele sale disponibile, exercitarea deplină a drepturilor recunoscute. În Comentariul General nr. 3, Comitetul pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale a statuat cu valoare de principiu că orice măsură retrogresivă, adoptată deliberat de către state în privința oricărui dintre drepturile recunoscute de Pact, trebuie să fie analizată minuțios și justificată în deplinătate.

Având în vedere cele menționate mai sus, Consiliul recomandă excluderea Art. II. pct. 1 din proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) care prevede modificarea lit. k) din cadrul art. 4, alineatul (4) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Președinte

Digitally signed by Feldman Ian
Date: 2023.07.25 15:56:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ian FELDMAN

Ex.: Cristina Hadîrcă
022 922 146

consiliul pentru egalitate
совет по равенству
equality council

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of. 404,
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova / Republic of Moldova
бул. Штефан чел Маре 180, оф. 404,
MD-2004, Кишинёв, Республика Молдова
+373 22 212 817; info@egalitate.md; www.egalitate.md

Nr. 04/970 din 04.08.2023

La nr. 08/2991 din 02.08.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale
e-mail: secretariat@social.gov.md

În contextul avizării repetate a *proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)*, **număr unic 527/MMPS/2023**, Consiliul pentru egalitate informează că susține recomandarea formulată în avizul nr.04/920 din 25.07.2023 și reiterează că propunerea de modificare a lit. k) din cadrul art. 4, alineatul (4) al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală va determina dezavantajarea disproporționată a anumitor categorii de persoane cu statut de șomer în ceea ce privește accesul la servicii medicale, în special a grupurilor de persoane aflate în imposibilitatea de îndeplinire condiția cu privire la realizarea unui stagiu de cotizare de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice, precum: persoanele tinere care nu au activat în câmpul muncii; persoanele cu copii mici sau care îngrijesc de membri de familie cu dizabilități severe fără a fi angajate în calitate de asistent personal; precum și alte categorii vulnerabile care întâmpină dificultăți la angajarea în câmpul muncii.

De asemenea, Consiliul nu poate accepta argumentul precum că modificările incluse în proiectul vizat urmăresc reducerea dependenței persoanelor apte de muncă de ajutoarele sociale și stimularea angajării acestora în câmpul muncii, or acestea vor avea drept efect creșterea vulnerabilității persoanelor cărora le este încetată plata indemnizației de șomaj sau a persoanelor care nici nu au beneficiat de aceasta. În același context, argumentul precum că o mare parte din șomerii înregistrați la ANOFM prezintă certificate medicale ce confirmă diverse afecțiuni de sănătate și necesitatea unor tratamente de lungă durată, fapt ce extinde perioada de aflare în evidență și diminuează șansele acestora de angajare, nu poate fi considerat unul plauzibil în justificarea unei măsuri prin care situația acestor persoane urmează a fi înrăutățită. O asemenea măsură este contrară abordării bazate pe drepturile omului, iar raționamentul conform căruia persoanele cu afecțiuni de sănătate de lungă durată nu sunt îndreptățite să beneficieze de susținerea statului, întrucât șansele de angajare a acestora sunt reduse, este discriminatorie. Or, potrivit art. 33 alin. (6) al Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, statul trebuie să asigure șanse egale acestora în ocuparea locurilor de muncă.

Finalmente, Consiliul reiterează că modificarea propusă constituie o măsură regresivă din perspectiva realizării dreptului la sănătate, deoarece va conduce la restrângerea exercițiului dreptului la asigurarea obligatorie de asistență medicală din partea statului pentru unele categorii de persoane care actualmente beneficiază de acest drept. Consiliul atenționează că asemenea măsuri sunt contrare art. 2 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, care prevede obligația statelor de a asigura progresiv, folosind la maximum resursele sale disponibile, exercitarea deplină a drepturilor recunoscute.

Având în vedere cele menționate mai sus, Consiliul reiterează recomandarea de a exclude Art. III. din *proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)* care prevede modificarea lit. k) din cadrul art. 4 alineatul (4) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Președinte

Digitally signed by Feldman Ian
Date: 2023.08.04 14:45:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ian FELDMAN

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,

www.calm.md

Nr.208 din 17 iulie 2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Cancelaria de Stat

Aviz

*la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege
privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)
(număr unic 527/MMPS/2023)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă).

CALM a analizat prevederile proiectului de lege în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Scopul proiectului de lege constă în modificarea cadrului normativ, care urmează să ancoreze politicile publice din domeniul muncii și să aducă o claritate pe piața forței de muncă din Republica Moldova, prin diferențierea categoriilor de cetățeni care sunt apți și dispuși să muncească și cei care necesită suport sub forma unui ajutor social.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) poate fi propus pentru aprobare.

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

exec: C. Scorțescu, expert CALM,
tel. 22 35 09

Nr.237 din 14 august 2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Cancelaria de Stat

Aviz

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege definitivat
privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă)
(număr unic 527/MMPS/2023)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă).

CALM a analizat prevederile proiectului de lege în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

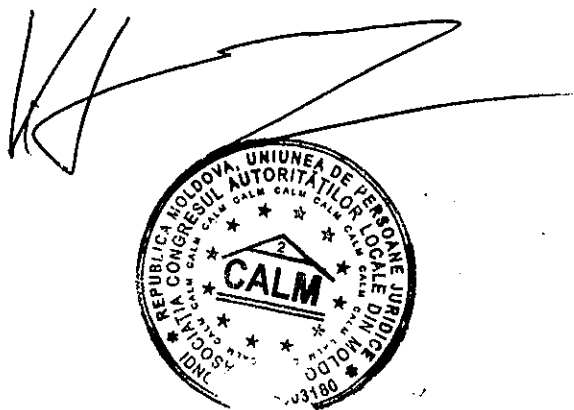
2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege definitivat privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) poate fi propus pentru aprobare.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM, tel. 22 35 09

Confederația Națională
a Patronatului
din Republica Moldova

Facem
vocea business-ului
auzit!

Telefon: +373 22 224 244
Mobil: +373 692 40 700
Email: cnpm@cnpm.md
Website: www.cnpm.md

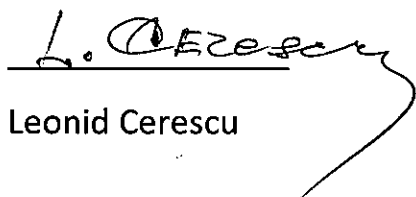
**Ministerul Muncii și
Protecției Sociale**

**MD 2009, mun. Chișinău
str. Vasile Alecsandri, 1**

nr. 051-73 din 06.06. 2023

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat modificările propuse la Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și comunică lipsă de obiecții asupra acestuia.

Totodată salutăm intenția Ministerului de a raționaliza plata indemnizației de șomaj, astfel stimulând persoanele inactive în vederea încadrării în câmpul muncii.

Leonid Cerescu

Președinte

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Maria Cebotari 16, MD-2012, IDNO: 1010620006044
BC Moldindconbank SA, Sucursala RENAȘTERE, MOLDM2X312, IBAN: MD85ML000000222402900344

Confederația Națională
a Patronatului
din Republica Moldova

Facem
vocea business-ului
auzit!

Telefon: +373 22 224 244
Mobil: +373 692 40 700
Email: cnpm@cnpm.md
Website: www.cnpm.md

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

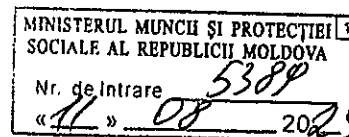
MD 2009, mun. Chișinău
str. Vasile Alecsandri, 1

nr. 054-101 din 11.08. 2023
la nr. 08/2991 din 02.08.2023
la nr. unic 527/MMPS/2023

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat repetat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) și comunică lipsă de obiecții asupra acestuia.

/ Leonid Cerescu

Președinte

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Maria Cebotari 16, MD-2012, IDNO: 1010620006044
BC Moldindconbank SA, Sucursala RENAȘTERE, MOLDM2X312, IBAN: MD85ML000000222402900344

08

17.07.2023 Nr. 03-02 / 536

La nr. 18-69-6985 din 03.07.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea forței de muncă) (**număr unic 527/MMPS/2023**), vă comunicăm următoarele.

Salutăm intenția efectuării unor reforme ale sistemelor de ocupare a forței de muncă, asistenței sociale și medicale.

Totodată, considerăm că la perfectarea documentului în cauză urmează să se țină cont de unele obiecții asupra unor propuneri din proiect, care, în viziunea noastră, vor avea impact negativ asupra drepturilor șomerilor.

Astfel, nu considerăm oportună revizuirea noțiunii de loc de muncă corespunzător. Considerăm că intenția de a oferi șomerilor locuri de muncă din profesiile conexe și din ocupațiile cu o calificare mai scăzută, comparativ cu nivelul de calificare al persoanei, va conduce la reducerea calificării acestora și la micșorarea interesului de a accesa un loc de muncă.

La etapa actuală, nu putem fi de acord și cu excluderea prevederii acordării poliței medicale persoanelor cu statut de șomer, ceea ce va favoriza agravarea sănătății persoanelor respective din lipsa surselor financiare pentru a se adresa la medic.

În viziunea noastră, includerea obligativității de raportare privind măsurile întreprinse individual în vederea căutării unui loc de muncă va conduce la refuzul de a se adresa la serviciile de stat de ocupare a forței de muncă.

În contextul celor menționate, pentru a promova proiectul în cauză, având consensul partenerilor sociali, propunem discutarea acestuia în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

Președinte

Igor ZUBCU

**CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA**

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsn.md

**НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ**

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsn.md

04.08.2023 Nr.03-02/ 572

La nr. 08/2991 din 02.08.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă) (număr unic 527/MMPS/2023), prezentat pentru avizare repetată, comunicăm susținerea, de principiu, al acestuia, cu condiția dezbaterii și clarificării obiecțiilor înaintate anterior la una din ședințele Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

Vicepreședinte

Sergiu SAINCIUC